

Huvudman

Praktiska Sverige AB
org.nr 556257-5786
epost@praktiska.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Praktiska Gymnasiet Malmö City i Malmö kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att senast den **3 november 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende bristen rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Praktiska Sverige AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Praktiska Sverige AB ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att rektorn för varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn startar en utredning om elevens behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit under perioden den 2025-06-10 till 2025-10-27 samt vilket datum en sådan utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser frånvaroutredningar samt arbetsplatsförlagt lärande (apl).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:1754) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomförde under vårterminen 2024, utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden, en riktad tillsyn av Praktiska Gymnasiet Malmö Norra, med diarienummer 2024:2465. Tillsynen omfattade områdena särskilt stöd och frånvaro. Skolinspektionen beslutade den 24 juni 2024 att vid vite förelägga Praktiska Studier Riks AB att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd och frånvaroutredningar. Skolinspektionen bedömde att bristerna utgjorde ett allvarligt missförhållande. Skolinspektionen avslutade ärendet i de delar det avsåg extra anpassningar, arbetsplatsförlagt lärande, tillgång till elevhälsa och rätten att läsa om en kurs.

Praktiska Studier Riks AB informerade i samband med uppföljningen av beslutet Skolinspektionen om att skolenheten Praktiska Gymnasiet Malmö Norra lagts ner och att samtliga elever i stället erbjudits utbildningsplatser motsvarande sina utbildningar vid skolenheterna Praktiska Gymnasiet Malmö Limhamn och Praktiska Gymnasiet Malmö City, med huvudman Praktiska Sverige AB. Praktiska Studier Riks AB inkom i samband med redovisningen även med ett medgivande om återkallelse av tillståndet för Praktiska Gymnasiet Malmö Norra. Mot bakgrund härav öppnade Skolinspektionen nya ärenden avseende tillsyn av skolenheterna Praktiska Gymnasiet Malmö City (dnr 2024:1754) samt Praktiska Gymnasiet Malmö Limhamn (dnr 2025:1755) samt beslutade den 12 februari 2025 att uppföljningen av ärendet Praktiska Gymnasiet Malmö Norra (dnr 2024:2465) skulle övergå i de nyöppnade ärendena. Skolinspektionen avslutade i samband därmed ärendet Praktiska Gymnasiet Malmö Norra (dnr 2024:2465).

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Praktiska Gymnasiet Malmö City följer gällande bestämmelser avseende utredning om särskilt stöd och utredning av frånvaro. Därutöver har arbetsplatsförlagt lärande (apl) kontrollerats. Tillsynen har omfattat VVS- och fastighetsprogrammet med inriktningen fastighet respektive VVS.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och personal i elevhälsan den 3 april 2025 samt digital intervju med rektor den 4 april 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat rutiner gällande extra anpassningar och särskilt stöd, förteckning över elevärenden gällande särskilt stöd, förteckning över apl-platser samt ett urval frånvaroutredningar. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning om särskilt stöd

Lärare uppger i intervju att lärarna gör en anmälan om behov av att utreda särskilt stöd (anmälan om särskilt stöd), när extra anpassningar inte är tillräckliga för att eleven ska nå målen. Anmälan om särskilt stöd görs till rektor i skolans digitala system.

En personal i elevhälsan säger att hen, på delegation från rektor, tar emot anmälan om särskilt stöd samt beslutar om det ska startas en utredning om särskilt stöd och om det ska upprättas ett åtgärdsprogram. Hen uppger att rektor involveras och har insyn i dessa bedömningar.

Såväl lärare, elevhälsans personal som rektorn uppger att det inte alltid startas en utredning om särskilt stöd efter att en anmälan om behov av detta har gjorts, utan det förekommer att fler extra anpassningar i stället provas. Enligt elevhälsans personal och rektor startas exempelvis inte en utredning om lärare gör en anmälan om särskilt stöd, trots att extra anpassningar inte prövats i tillräcklig utsträckning. Då går ärendet i stället tillbaka till läraren som får arbeta mer med extra anpassningar. Rektorn säger att detta exempelvis kan gälla mindre erfarna lärare, som är nya i sin lärarroll. Kommer anmälan från en mer erfaren lärare startas enligt rektorn i princip alltid en utredning, eftersom de då vet att denne prövat extra

anpassningar på ett adekvat sätt. Elevhälsans personal uppger att lärarna, i de fall ärendet i stället går tillbaka till lärarna för fortsatt arbete med extra anpassningar, får stöd i arbetet med anpassningar av elevhälsan.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom bland annat resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare, eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7 § skollagen).

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Praktiska Gymnasiet Malmö Citys arbete med utredning om särskilt stöd inte uppfyller författningarnas krav.

Utredningen visar att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds när en anmälan om behov av särskilt stöd har gjorts, utan personal från elevhälsan beslutar, på delegation från rektor, om en utredning ska startas eller inte. Det förekommer att en utredning inte startas när elevhälsan och rektorn gör bedömning att fler extra anpassningar först behöver prövas för eleven.

Skolinspektionen konstaterar att när lärare anmäler att en elev kan vara i behov av särskilt stöd är rektorn skyldig att se till att en utredning om särskilt stöd inleds. Det är enligt skollagen inte frivilligt för rektorn att välja mellan att inleda och inte inleda en utredning om särskilt stöd. Utredningen kan vara olika omfattande, men rektorn är alltid skyldig att se till att en utredning om särskilt stöd kommer till stånd.

Mot bakgrund av vad som anges ovan bedömer Skolinspektionen att verksamheten inte uppfyller skollagens krav på att utreda elevers behov av särskilt stöd. Detta medför att elever riskerar att inte ges det stöd som de behöver och har rätt till.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Praktiska Sverige AB:s verksamhet vid Praktiska Gymnasiet Malmö City uppfyller inte författningarnas krav vad gäller del av arbetet med särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Utredning av frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Såväl lärare, som representanter från elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att skolan har stora problem med hög frånvaro bland eleverna, vilket även framgår av huvudmannens inskickade förteckning över elevers frånvaro. De uppger vidare att skolan har gjort över 100 frånvaroutredningar innevarande läsår. Vidare berättar rektor att skolans utmaning gällande frånvaro har lyfts särskilt till huvudmannen som också satt in riktade hjälpinsatser avseende detta.

Elever uppger i intervju att de anser att skolan vidtar åtgärder för elever som har hög frånvaro. Eleverna ger som exempel att lärarna pratar med elever och vårdnadshavare samt försöker få till möten för att få elever att komma tillbaka till skolan.

Lärare uppger bland annat följande. Vid återkommande eller långvarig frånvaro signalerar lärare om detta i skolans digitala system. Därefter tas en inledande kontakt med eleven där man samtalar om orsaken till frånvaron. Det är ansvarig mentor som ansvarar för att starta en frånvaroutredning. Kurator och ansvarig mentor har ett delat ansvar för frånvaroutredningarna och frånvaroärenden lyfts återkommande vid elevhälsans möten. Alla elever som har en återkommande eller problematisk frånvaro utreds och de åtgärder som beslutas i frånvaroutredningarna sätts också in.

Personal i elevhälsan uppger bland annat följande. Det finns en fungerande frånvarorutin på skolan och elevernas frånvaro diskuteras och följs upp vid veckovisa möten mellan ansvarig mentor och personal från elevhälsan. Ansvarig mentor och kurator fattar gemensamt beslut om det ska öppnas en frånvaroutredning. Det genomförs frånvaroutredningar avseende samtliga elever som har hög och återkommande frånvaro. Skolan arbetar

med många olika typer av insatser vid problematisk frånvaro, exempelvis telefonsamtal till frånvarande elever på morgonen samt insatser från skolans närvarocoacher. En frånvaroutredning kan leda till att särskilt stöd utreds och sätts in.

Rektor uppger bland annat följande. Alla elever med problematisk frånvaro utreds och åtgärder sätts in. Ansvarig mentor har huvudansvaret för skolans frånvarohantering, med stöd av kurator. Mentor tar hjälp av och kopplar in berörda personer i frånvaroarbetet, exempelvis lärare. Skolans arbete med närvarocoacher, där lärare som har en god relation med en viss elev arbetar riktat med elevens frånvaro, är ett exempel på en åtgärd som gett god effekt.

Rättslig reglering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli.

Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Utredningen ska genomföras i samråd med bland annat elevhälsan. (15 kap. 16 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det visserligen finns omfattande problem med hög frånvaro bland eleverna på skolan. Det framgår dock av utredningen att skolan har ett aktivt arbete med att följa upp och utreda frånvaron samt att åtgärder sätts in. Enligt Skolinspektionens bedömning framkommer därför inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende utredning av elevers frånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

APL-platser

Av inkommen dokumentation från huvudmannen framkommer att samtliga elever på VVS- och fastighetsprogrammet läser utbildningen som yrkesprogram med 15 veckors apl. Eleverna har ingen apl under år 1. Huvudmannen har gett in en förteckning över elevernas apl-platser. Av förteckningen framgår bland annat elevernas namn och årskurs, namn på

apl-plats samt handledarens namn och kontaktuppgifter. Det finns också en kolumn "övrigt" där exempelvis information om särskilda omständigheter anges.

Av apl-förteckningen framgår att fem elever saknar apl-plats. Lärarna berättar i intervju att samtliga elever har blivit erbjudna apl-platser och att den primära orsaken till att dessa elever saknar apl-plats är hög frånvaro. Eleverna har på grund av den höga frånvaron förlorat sina platser. Enligt lärarna finns det ingen brist på apl-platser. Såväl rektor som lärare uppger att det finns aktiva handlingsplaner avseende dessa elever, vilket inkluderar frånvaroutredningar och åtgärdsprogram. Rektor säger att dessa elevers frånvaro varierar mellan 70 och 95 Procent. Rektor har i yttrande till Skolinspektionen uppgett att en av dessa elever kommer att skrivas ut från utbildningen.

Beslut om vilka hela eller delar av kurser som ska förläggas till apl

Huvudmannen har inkommit med dokument avseende rektors beslut om vilka hela eller delar av kurser som ska genomföras på apl-platserna och om hur kurser ska fördelas över läsåren på VVS- och fastighetsprogrammet. I beslutet anges, för respektive kurs, vilka moment [i den aktuella ämnesplanen] som ska genomföras på apl.

Lärare uppger att elevernas apl-platser är relevanta och riktade mot kursernas innehåll, vilket bekräftas av samtliga elever. Rektorn uppger att beslutet om vilka moment som förläggs till arbetsplatsen görs utifrån lärarnas goda kännedom om företagen och vad dessa kan erbjuda. Rektor säger att skolan, i de kommande trepartssamtalen, kommer få återkoppling från handledarna avseende vilka arbetsuppgifter de kan erbjuda och om dessa stämmer överens med kursens mål. Denna information kan sedan leda till justeringar av framtida beslut om vilka delar av kursinnehållet som ska förläggas till apl. Både lärare och rektor uppger att lärarna också följer upp vad eleverna får göra på apl-platserna för att säkerställa att eleverna får göra alla moment. Det som eleven inte kunnat göra på apl-platsen genomförs i skolan i stället.

Programråd

Rektor och lärare uppger i intervju att det ännu inte har hållits programråd avseende VVS- och fastighetsprogrammet detta läsår, då det varit svårt att hitta en tid. Kontakt har dock, enligt såväl lärare som rektor, tagits med företag. De företag som medverkar vid programrådet är enligt rektor noggrant utvalda för att samrådet ska bli så bra som möjligt. I yttrande till Skolinspektionen efter kommunikering av underlaget för beslutet anger huvudmannen att ett lokalt programråd kommer att ske den 20 maj 2025.

Rättslig reglering

Ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande (16 kap. 16 § skollagen).

Arbetsplatsförlagt lärande definieras som lärande på ett program som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan (1 kap. 3 § gymnasieförordningen).

För yrkesprogrammen i gymnasieskolan ska det finnas ett eller flera lokala programråd för samverkan mellan skola och arbetsliv (1 kap. 8 § gymnasieförordningen).

Arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. En elev som går gymnasial lärlingsutbildning ska i stället genomföra mer än hälften av denna utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. Omfattningen ska då räknas från och med det läsår som eleven påbörjar den gymnasiala lärlingsutbildningen. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras (4 kap. 12 § gymnasieförordningen).

Om arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas på ett yrkesprogram i gymnasieskolan, får utbildningen anordnas bara om 1. planerade platser för arbetsplatsförlagt lärande inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över, eller 2. utbildningen av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan. Det arbetsplatsförlagda lärandet ska i de fall som avses i första stycket bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan. Innan huvudmannen för en gymnasieskola beslutar om detta ska huvudmannen samråda med det lokala programrådet. Om utbildning har skolförlagts på grund av det som sågs i första stycket 1, ska huvudmannen vidta de åtgärder som behövs för att utbildningen så snart som möjligt ska förläggas till en arbetsplats (4 kap. 13 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår visserligen att det finns enstaka elever vid VVS- och fastighetsprogrammet som saknar apl-plats. Det framgår dock att dessa elever har erbjudits/haft apl-platser, men förlorat dessa på grund av hög frånvaro. Avseende dessa elever finns pågående åtgärder och insatser, så som frånvaroutredningar och åtgärdsprogram. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att verksamheten inte bryter mot författningarnas krav vad gäller arbetsplatsförlagt lärande.

Vad gäller rektorns beslut om innehållet på apl och programråd framkommer inte annat än att verksamheten vid Praktiska Gymnasiet Malmö City uppfyller författningarnas krav.

Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Johanna Tinghammar Bruck

Beslutsfattare

Signerat av: Johanna Tinghammar Bruck

X Ida Sköld Aliefendic

Föredragande

Signerat av: Ida Sköld Aliefendic

I ärendets handläggning har även utredaren Gustav Nilsson medverkat.